

LEDNICKÝ ZPRAVODAJ

Měsíčník Obecního úřadu v Lednici • číslo 09 • **Září 2021**

Slovo starosty

Milí občané,
do konce srpna jsem slíbil, že bude hotova rekonstrukce chodníku mezi základní školou a sídlištěm. Tak se také stalo a se začátkem školního roku byl zajištěn pohyb všech chodců, především pak našich školáků, mimo silnici. Přestože jsme opravy poněkud uspíšili, máme dnes vše vyřízeno se státním fondem dopravní infrastruktury i po administrativní stránce. Jsem velmi rád, že jsem našel pochopení u všech účastníků a hlavně, že dodavatel Stavba a údržba silnic Břeclav vše v dohodnutém čase stihl. S touto firmou, v níž pracuje i řada našich spoluobčanů, máme dlouhodobě jen ty nejlepší zkušenosti. Současně se podařilo zvládnout vyřešit i úpravu napojení všech čtyř místních ulic, které chodník protíná. Zde jsme

tedy nakonec řešili výrazně větší plochy komunikací ústící do hlavní silnice na Břeclav a tím předešli problémům s jejich připojením, které s ohledem na výškové rozdíly stále narůstaly.

Na konci srpna rovněž finisovaly práce kolem mateřské školy. Zaměstnankyně MŠ s pomocí pracovníků úřadu přestěhovaly potřebné věci ze tříd staré budovy, jejichž provoz skončil k 31. 7. a vytvořili v nových prostorech velmi útulné prostředí.

Začátkem září nám byla z ministerstva místního rozvoje převedena na účet částka 4,5 mil. Kč. Touto částkou jsme z našeho rozpočtu předfinancovali projekt realizovaný v naší základní škole a nyní je budeme moci zapojit do financování víceúčelového školního hřiště na ploše vedle tělocvičny. Od poskytovatele dotace jsme dostali velmi šibeniční termín zahájení stavby do konce září, takže jsme museli závě-

rečnou přípravu pečlivě časově koordinovat, abychom mohli ve stanoveném čase zahájit. Výběrového řízení na dodavatele se zúčastnily 4 firmy. Nejnižší nabídnutá cena byla 10,5 mil. Kč a podala ji firma Prostavby.

Do plného provozu už přešly také naše nové webové stránky. Ty předcházející nám sloužily více než deset let. Přiznám se, že jsem se s nimi loučil docela nerad. Ve své době nám velmi pomohly, a navíc byl jejich autorem student gymnázia v Břeclavi, dnes velmi úspěšný podnikatel v oblasti IT. Postupně však přibývaly nové funkcionality, které se staly standardem pro weby obcí, a tak přechod na nové tentokrát již zcela firemní řešení se stal nutností.

RNDr. Libor Kabát, starosta

Nová školka v provozu

Den před zahájením nového školního roku, 31. srpna, byla v Lednici slavnostně otevřena nová mateřská škola. Tento den si mohli zájemci z řad veřejnosti prohlédnout i velmi zajímavě řešený interié.

Informace z obecního úřadu

!!! Uprostřed zpravodaje najdete dotazník pro obyvatele Lednice včetně průvodního oslovení !!!

Chodník na Břeclavské ulici – opraven

Jak jsme již informovali, ze získané dotace se podařilo opravit chodník na Břeclavské ulici. Pro neznalé a kritiky, že oprava probíhala v letních měsících, kdy je v Lednici hodně turistů, přinesu pár informací. Pokud jsou přiděleny dotace – musí se vyčerpat v termínu, takže si nemůžeme až tak moc určovat, kdy

budeme chodník opravovat. Dali jsme si jeden termín, a to, že musí být hotovo do 1. září, než půjdou děti do školy. A tohle se povedlo.

Chodník na Komenském

V plánu je vybudovat i chodník na Komenském III. Zatím je tam jen vyznačen. Stále se však nedaří převod pozemků z vlastnictví pozemkového úřadu. Zažádáno je již několik let.

Dokončení chodníku na Mikulovské

Tady vybudování chodníku opět závisí na převodu pozemků do vlastnictví obce. S některými soukromými vlastníky již bylo zahájeno jednání o odkupu či výměně. Až se tohle podaří, může se začít s výstavbou.

• Mgr. Jana Pánková

PODZIMNÍ ÚKLID OBCE LEDNICE A MÍSTNÍ ČÁSTI NEJDEK

Pozimní úklid naší obce proběhne ve dnech **18. 10. - 7. 11. 2021**. Na jednotlivá stanoviště v obci budou přistaveny kontejnery, do kterých se bude odkládat **pouze bioodpad** – zbytky rostlin ze zahrádek, shrabky ze dvorků a z prostranství okolo domků.

- **Nedávejte do kontejnerů odpad, který tam nepatří a nedávejte ho v igelitových pytlích.**
- **Větvě ze stromů a keřů ukládejte vedle kontejnerů.**

Stanoviště kontejnerů:

- 1) Čechova ulice
- 2) Mikulovská ulice – vedle cesty ke hřbitovu
- 3) Slovácká ulice – prostranství za okály
- 4) Nádražní ulice – prostranství za kolejemi
- 5) Nejdek – u hřbitova.

Sběrný dvůr je otevřen každou sobotu od 8,00 do 12,00 hodin a středu od 14:00 - 17:00. Na sběrný dvůr mohou občané obce Lednice a místní části Nejdek průběžně po celý rok odkládat tříděné odpadové komodity: bioodpad, drobný kovový odpad, velkoobjemový odpad (starý nábytek, koberce, matrace apod.), pneumatiky od osobních aut, akumulátory, úplné elektrospotřebiče (ledničky, televizory, rádia, pračky...), barvy, laky, zářivky, železný šrot, použité tonery, atd.

• Ing. Jana Kučeříková, tel. 513 035 499

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se uskuteční ve dnech 08. 10. 2021 od 14:00 hodin do 22.00 hodin a 09. 10. 2021 od 8:00 hodin do 14:00 hodin.

Místem konání voleb je:

- **ve volebním okrsku č. 1 je volební místnost budova Obecního úřadu, Zámecké náměstí 70 pro voliče bydlící v ulicích:** Zámecké náměstí, Zámek, 21. dubna, Pekařská, Poddoší, Malinovského náměstí, Mikulovská, Nejdecká, Václavkova, Čechova, Na Zahrádách
- **ve volebním okrsku č. 2 je volební místnost budova Základní školy, Břeclavská 510 pro voliče bydlící v ulicích:** Nádražní, Valtická, Cihlářská, Komenského, sídl. Osvobození, Břeclavská, Slovácká
- **ve volebním okrsku č. 3 je volební místnost budova knihovny, Nejdek 80 pro voliče bydlící v ulicích:** NEJDEK

Volič může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, požádat obecní úřad o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, tel.: 519 340 112. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva členy s přenosnou volební schránkou.

Rozběhali jsme celou školu

Abychom děti motivovali k pohybu, ve středu 8. 9. jsme uspořádali T-Mobile olympijský běh, který byl spojený s evakuací a nábořem do kroužku stolního tenisu. Tento den jsme nazvali „**Den pro zdraví a bezpečnost**“.

Ráno v osm hodin se ve škole rozezněl celkem třikrát zvonek. To byl signál k urychlenému, ale spořádanému opuštění školy. Místní jednotka hasičů se v několika minutách objevila u školy a zahájila své cvičení. Školní děti již byly shromážděny za tělocvičnou a odtud se některé třídy vydaly na kolonádu, aby se zúčastnily již zmíněného běhu. Jiní žáci si v tělocvičně zkoušeli pod odborným dohledem zahrát stolní tenis a rozhodovali se, zda se do kroužku přihlásit.

Za tělocvičnou se později mohly děti seznámit s prací hasičů a obecní policie, prohlédnout si jejich auta a další techniku.

Akce se velmi povedla, přálo nám k tomu i hezké slunečné počasí. Celkem běhalo 270 žáků od první do deváté třídy. Byli jsme překvapeni, že se jen velmi málo žáků z běhu omluvilo. Vyhrál každý, kdo svou trať uběhl, protože šlo především o to hýbat se, a hlavně cvičit pro radost a zdraví.

Všichni závodníci dostali diplomy, medaile od T mobile, sladké odměny, ti nejlepší navíc kovové medaile a věcné ceny. Doprovodným programem bylo i malování na obličej.

Děkujeme za spolupráci obci Lednice a manželům Saskovým, kteří tím, že nám umožnili používat zdarma WC a umývárnu, nás sponzorsky podpořili.

• Mgr. Dagmar Košťálová

Adaptační program pro 6. třídy – pátek 3. 9. 2021

Krásnější den jsme si nemohli vybrat. Ráno v parku bylo nádherné, rosa se třpytila v trávě, záhony se blýskaly nádhernými barvami rozkvetlých květin, sluníčko svítilo a příjemně hřálo, prostě den jak vymalovaný. Na program byla stopovaná s úkoly v parku cestou k Minaretu, odtud lodičkou k zámku a na závěr návštěva zámeckého skleníku. Vše měly děti zdarma, takže tímto **děkujeme všem provozovatelům** za empatické a velkorysé gesto.

Děti ze 6.A i B si v první hodině ve škole nachystaly vzájemně úkoly a vydaly jsme se na cestu. Hned u kašny v parku čekal 1. úkol na 6.A, poté vyrazila tato třída, aby zanedlouho počkala na 6.B a ti plnili zase úkoly 6.A. Byly tam některé vtipné, u kterých jsme se všichni pobavili a zasmáli, paní učitelka Mandíková vše dokumentovala na fotoaparát. Tak například děti měly vytvořit květinu z přírodnin okolo, obejmout svého spolužáka (zejména tento úkol pojal velmi důkladně 😊), vyjmenovat společně vyjmenovaná slova po L, obejmout strom apod. Bylo to vtipné a zábavné.

Tak jsme se do toho ponořili, že nám málem ani 2 hodiny nestačily na cestu k Minaretu. S úkoly jsme skončili a zbytek cesty jsme šli společně. Vylézt nahoru byla samozřejmost a pak cesta zpět lodí k zámku. Nakonec nás ještě okouzli zámecký skleník.

Na závěr ještě děti plnily úkol u informačních panelů, kde jsme prověřily jejich schopnost reprodukovat přečtený text. To byla teprve legrace!

Mile nás překvapilo, jak se k sobě pěkně děti chovaly, hned se promíchaly a štěbetaly, jako by to byla jedna velká třída. Myslím, že jsme si tento „stmelovací“ den všichni společně opravdu užili.

• Mgr. Svatava Radkovičová (tř. uč. 6.A) a Mgr. Miloslava Mandíková (tř. uč. 6.B)

Dotazník

Dotazník pro dospělé obyvatele obce Lednice a Nejdu – průvodní dopis

Vážení a milí spoluobčané,
vedení obce Lednice se rozhodlo provést s pomocí organizace Centrum pro komunitní práci východní Morava v obci anonymní dotazníkové šetření názorů obyvatel. Chceme zjistit, co Vám vadí a s čím jste naopak spokojeni. Co vidíte jako hlavní problémy obce a co byste zde chtěli především změnit.

Je to skvělá možnost, jak nám můžete sdělit své zkušenosti se životem v Lednici a případné stížnosti. Pro nás budou Vaše odpovědi cenným zdrojem informací, které je jinak těžké zjistit. Pomůžete nám určit, kam nasměrovat další aktivity a rozvoj obce. Uvědomujeme si, že obec má určité problémy, a chceme je s Vaší pomocí řešit. Vaše názory jsou pro nás důležité a záleží nám na tom, aby odpovědělo co nejvíce z Vás.

Jak dotazník odevzdat?

Dotazníky si v klidu doma vyplňte a poté proběhne sběr dotazníků firmou CPKP. Jejich tým obejde celou obec **ve dnech 7. října a 12. října v odpoledních hodinách**.

Ve zpravodaji najdete 2 ks dotazníků, pokud je v domácnosti více členů nad 18 let, můžete si další dotazníky okopírovat, popřípadě vyzvednout na obecním úřadě, na TIC nebo v obchodě COOP, kde budou volně k dispozici.

Jak poznáte náš tým vybírající dotazníky?

Členové týmu budou mít jmenovku podepsanou starostou. A na požádání se prokážou občanským průkazem. Tým bude pouze vybírat dotazníky. Nebude po Vás chtít žádné další informace.

Po vyhodnocení firmou CPKP budou výsledky šetření zveřejněny.

Děkujeme za spolupráci,
RNDr. Libor Kabát (starosta obce Lednice)

Dotazník pro obyvatele obce Lednice

Vybrané odpovědi prosím označte zaškrtnutím políčka ☒ nebo je vyplňte čitelně na vyznačené místo _____.

1. Jste: ☐ Muž ☐ Žena

2. Kolik je Vám roků: _____

3. Uvažujete o odstěhování z obce Lednice? Pokud ano, z jakého důvodu?

☐ Ne ☐ Ano, z důvodu: _____

4. Jak jste celkově spokojen(a) s životem v obci Lednice?

☐ Velmi spokojen ☐ Spíše spokojen ☐ Tak napůl ☐ Spíše nespokojen ☐ Velmi nespokojen

5. Jak se celkově změnila kvalita života v obci za posledních pět let?

☐ Výrazně zlepšila ☐ Mírně zlepšila ☐ Zůstala stejná ☐ Mírně zhoršila ☐ Výrazně zhoršila

6. Co považujete za největší problém obce Lednice? Co by se zde mělo především změnit?

7. Co považujete za hlavní klad obce Lednice?

8. Jak byste ohodnotil(a) Vaši obec v následujících oblastech? Na vyznačené řádky můžete případně problémy upřesnit. Podrobnější informace nám pomohou problémy lépe řešit.

Vzhled obce	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
1. Celkový vzhled obce	☐	☐	☐	☐
2. Čistota veřejných prostranství	☐	☐	☐	☐
3. Svoz odpadu	☐	☐	☐	☐
4. Množství a stav zeleně	☐	☐	☐	☐
5. Vzhled hřbitova	☐	☐	☐	☐
6. Náměstí	☐	☐	☐	☐

Vedení obce	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
7. Celková kvalita práce, kterou odvádí vedení obce	☐	☐	☐	☐
8. Informování o důležitých záležitostech obce	☐	☐	☐	☐
9. Účelnost vynakládání veřejných prostředků	☐	☐	☐	☐
10. Přístup úředníků při jednání na obecním úřadě	☐	☐	☐	☐

Doprava a pohyb po obci	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
11. Stav chodníků	☐	☐	☐	☐
12. Dostatek laviček	☐	☐	☐	☐
13. Možnost pohybu po obci a okolí na kole	☐	☐	☐	☐
14. Stav silnic	☐	☐	☐	☐
15. Doprava v obci (hustota, bezpečnost, hluk atd.)	☐	☐	☐	☐
16. Možnost parkování	☐	☐	☐	☐
17. Dopravní spojení do Břeclavi nebo jiných obcí	☐	☐	☐	☐

Bezpečnost a vztahy mezi lidmi	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
18. Bezpečnost v obci	☐	☐	☐	☐
19. Dodržování pořádku a pravidel v obci	☐	☐	☐	☐
20. Práce městské policie	☐	☐	☐	☐
21. Vztahy mezi lidmi v obci	☐	☐	☐	☐
22. Výskyt bezdomovců nebo narkomanů v obci	☐	☐	☐	☐

Volný čas	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
23. Možnosti trávení volného času v obci	☐	☐	☐	☐
24. Pořádání kulturních a sportovních akcí	☐	☐	☐	☐
25. Hřiště pro děti a mládež	☐	☐	☐	☐
26. Kroužky, akce pro děti a mládež	☐	☐	☐	☐

Úroveň služeb	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
27. Zdravotní služby (lékaři, lékárna)	☐	☐	☐	☐
28. Obchody	☐	☐	☐	☐
29. Restaurace, hospody	☐	☐	☐	☐
30. Pošta	☐	☐	☐	☐
31. Mateřské školy	☐	☐	☐	☐
32. Základní školy	☐	☐	☐	☐

Turismus	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
1. Celková situace s turismem v obci	☐	☐	☐	☐
2. Sladění potřeb místních obyvatel a turistů	☐	☐	☐	☐
3. Chování turistů	☐	☐	☐	☐

8. Jak velké jsou negativní a pozitivní dopady turismu v Lednici pro místní obyvatele?

Dopady	Žádné	Malé	Střední	Velké
Pozitivní přínosy turismu pro místní obyvatele	☐	☐	☐	☐
Negativní dopady turismu na místní obyvatele	☐	☐	☐	☐

9. Pociťujete, že by tu turismus v Lednici způsoboval následující problémy?

Problémy	Ne	Částečně	Velmi
1. Přetížená doprava	☐	☐	☐
2. Problémy s parkováním	☐	☐	☐
3. Přeplněnost obce lidmi	☐	☐	☐
4. Nevhodné chování turistů	☐	☐	☐
5. Hluk v noci (večírky apod.)	☐	☐	☐
6. Nepořádek, odpadky	☐	☐	☐
7. Zhoršená bezpečnost, kriminalita	☐	☐	☐
8. Nedostatek soukromí	☐	☐	☐
9. Nedostupnost bydlení pro místní	☐	☐	☐
10. Vyšší ceny služeb nebo zboží	☐	☐	☐
11. Ničení přírody	☐	☐	☐
12. Pocit, že na místních obyvatelích nezáleží	☐	☐	☐

10. Pokud byste byl(a) starostou obce. Jaké konkrétní opatření týkající se turismu byste v obci realizoval(a)?

11. Uveďte do záhlaví tabulky jméno ulice, kde bydlíte, a ohodnoťte chodníky a vozovku na této ulici.

Jméno ulice: _____	Velmi dobré	Spíš dobré	Spíše špatné	Velmi špatné
Chodníky	☐	☐	☐	☐
Vozovka	☐	☐	☐	☐

12. Ve které ze sedmi uvedených oblastí byste nejraději viděl(a) zlepšení?

- ☐ Vzhled obce
 ☐ Doprava a pohyb po obci
 ☐ Vedení obce
 ☐ Bezpečnost a vztahy mezi lidmi
☐ Volný čas
 ☐ Úroveň služeb
 ☐ Turismus

Lednické vinobraní & Dýňobraní & Gulášfest ve vinařství ANNOVINO

Akce určená pro celou rodinu se již potřetí konala 11. září v rozsáhlém areálu vinařství na Nejdecké ulici, podruhé ve spojení s gulášfestem. Počasí nám přálo, atmosféra byla přátelská a pohodová co víc si přát.

Místostarosta obce Lednice pan Lukáš Dora z rukou vinařů slavnostně převzal hrozen úrody, jako symbol očekávání vrcholící vinařské sezóny.

A že si to všichni v dobrém slova smyslu užili! Zájem byl o populární prohlídky vinařství s hlavním technologem Ing. Janem Koubkem, který by se letos mohl s čistým svědomím „pochlubit“ pěknými úspěchy. Letos má ANNOVINO už téměř 100 medailí z 20 ti prestižních domácích i zahraničních vinařských soutěží. Za to patří celému týmu sklep mistrů obrovské poděkování.

Všechna tato vína i odrudové burčáky mohli návštěvníci samozřejmě ochutnat na několika degustačních místech – v pohodlí pergoly s nábytkem ze starých sudů, na trávě v zahradě Amonit, ve vinařské stodole, která poskytuje příjemný chládek a stylovou atmosféru nebo na břehu romantické Zámecké Dyje. Zkrátka celý areál vinařství ožil vinobraním, včetně vinařského Stellplazu – místa, které jsme letos nově zpřístupnili pro karavany a obytné přívěsy.

K vínu a burčáku neodmyslitelně patří také dobré jídlo. Jsme moc rádi, že se nám zavedená, místními obyvateli oblíbená lednická akce Gulášfest podařila přenést k nám do vinařství a dál udržovat. Děkujeme za aktivní spolupráci obci Lednice při přípravách a konání akce. Dále bychom rádi poděkovali všem zúčastněným kuchařům přihlášených týmů za skvěle odvedenou práci, výborné guláše a příjemnou společnost, kterou nám tento den dělali, a všem obyvatelům Lednice, kteří za námi přišli tento den příjemně strávit.

Letos se do soutěže přihlásilo sedm týmů: **Gurmáni • La BOSSŇa familia • Gulášová garda • Květinové děti • Mlgoni • Glo Glo tým • GNB nine.**

Hlavní ocenění Dřevěnou vařečku za nejlepší guláš, dle hodnocení odborné poroty, vyhrál kuchařský tým LA BOSSŇA FAMILIA a jednoznačným vítězem laické veřejnosti s velkým náskokem hlasovacích lístků byl kuchařský tým GURMÁNÍ.

Ještě jednou moc gratulujeme!

V rámci programu Dýňobraní mohly nejen lednické děti vyřezávat a zdobit dýně, ale také vyzkoušet taneční soutěže s dýněmi nebo kreslit křídami na

téma vinobraní nebo dýní. Letošní novinkou byly „dřevění koně“ ze starých sudů – pro radost a zhoupnutí malých i velkých.

Odpolední atmosféru slunečného dne doladila kapela Flash Band převážně swingovými melodiemi a Strýček Dýňa s DJ Leoszem Partymakerem nás energicky provázeli celým zbytkem dne.

Děkujeme za podporu a těšíme se na další setkání s vámi.

• Kolektiv vinařství Annovino Lednice

Pozvání

Vinařství ANNOVINO LEDNICE

vás srdečně zve na koncert sboru

DIVINUM WALLACHIAN CHOIR

pod vedením sbormistryně Lydie Juráňové

**SOBOTA 25. ZÁŘÍ
OD 18.00 HODIN**

Představí písně moderní i lidové

v netradičním podání, případně i písně na přání.

Podzimní posezení u vína, burčáku a možnost dalšího občerstvení.

VSTUP ZDARMA

Nejdecká 714, Lednice
www.annovino.cz

VI. ROČNÍK

Antonio Vivaldi

LEDNICKO VALTICKÝ
HUDEBNÍ FESTIVAL

23/9-16/10/2021

Čt 23. září | 19:00 | Lichtenštejnský zahradní palác ve Vídni | Prolog LVHF 2021
Collegium 1704 & Collegium Vocale 1704 (Česká republika), Václav Luks · dirigent

So 2. října | 19:00 | Zámecká jízdárna Valtice | Slavnostní zahájení
Ensemble Matheus (Francie), Jakub Józef Orliński · kontratenor, Jean-Christophe Spinosi · barokní housle & dirigent

Ne 3. října | 17:00 | Rybníční zámek | Příběh bouře, noci a jara
Concerto Aventino (Česká republika), Jakub Kydlíček · zobcové flétny & umělecký vedoucí

St 6. října | 19:00 | Zámecká kaple Valtice | Vydaná tajemství Kabinetu II
Ensemble Scaramuccia (Španělsko), Javier Lupiáñez · barokní housle & umělecký vedoucí

Pá 8. října | 19:00 | Kostel sv. Jakuba Staršího v Lednici | Romantické svědectví notového archu
Gli Incogniti (Francie), Amandine Beyer · barokní housle & umělecká vedoucí

So 9. října | 19:00 | Kostel sv. Jakuba Staršího v Lednici | Stabat Mater & Viola d'amore
Accademia Bizantina (Itálie), Delphine Galou · alt, Alessandro Tampieri · viola d'amore & barokní housle

Ne 10. října | 17:00 | Kostel Navštívení Panny Marie Břeclav-Poštorná | Antonio Vivaldi a jeho současníci
Collegium Marianum (Česká republika), Patricia Janečková · soprán, Jana Semerádová · traverso & umělecká vedoucí

Pá 15. října | 19:00 | Zámecké divadlo Valtice | Antonio Vivaldi: Farnace (opera)
Musica Florea (Česká republika), Andrea Miltnerová · režie & choreografie, Marek Štryncl · hudební nastudování & dirigent

So 16. října | 19:00 | Zámecká jízdárna Valtice | Závěrečný galakonzert
Europa Galante (Itálie), Sergio Azzolini · barokní fagot, Fabio Biondi · barokní housle & umělecký vedoucí

www.lvhf.cz

generální partner

**ZFP
GROUP**
Akademie

za podpory

MINISTERSTVO
KULTURY

hlavní partneri

Alca PLAST
CZECH
FUNDS

partneři

stomil
B
vstup

hlavní mediální partneři

Česká televize
deník

ve spolupráci

NÁRODNÍ FUNKČNÍ
ÚSTAV
INSTITUT
FRANÇOIS
AC/E

Vstupenky: www.lvhf.cz | +420 774 710 621 | prodej@lvhf.cz | TIC Brno, Břeclav CK Travel Club, TIC Lednice, TIC Mikulov, TIC Valtice

facebook.com/LVHFcz | youtube.com/LVHFcz | @lvhf.cz

Parkem na pokračování

A tak tu máme zase září a počasí nás překvapuje – někdy zlobí, jindy zase hýří slunečními paprsky. Po nepřijemně chladném a deštivém počasí, které má zajisté na svědomí svatý Jiljí, se ten nejpomazanější – klíčník Petr – rozhodl oblažit nás ještě mariánským létem. Ale nebude to dlouho trvat, koncem září nám svatý Matouš zkrátí dny, a jak bude na svatého Václava? Ten víno chrání, abychom užili vinobraní! Nemělo by tedy pršet – právě nastane čilý ruch na vinicích a ve sklepech – jako školáci jsme se moc těšili na takové podzimní brigády. Každý měl ve vinohradu svůj kbelík, a kdo naplnil, křičel: „Putna!“ Dřevěnou putnu nosil statný chlapík, byla masivní a hodně velká – škoda, už si ani nepamatuji, kolik našich kbelíků se do ní vešlo. „Putnaři“ vysypávali sladké bobule na vlečku a my jsme se těšili na svačinku, kterou jsme vždy dostali. Bývali jsme zalepení sladkou šťávou, umazaní, někdy jsme se i dokázali stříhnout nůžkami! Ale vzpomínky jsou sladké jako ty nejzralejší hrozny, všelijaké bolístky zapomenuty. Všechno je zalité sluncem – i různé kouty v parku. A v jednom se skrývá malý skvost – **papírovník čínský** (*Broussonetia papyrifera*) z čeledi **morušovníkovitých** (*Moraceae*). Nenápadný a nevelký strom, najdete ho za mostem – ale musíte jít kus loukou – za cedulí „Jízdy k Minaretu“. Je už hodně zubožený, ale kolem je rozseto mnoho semenáčků – a tak snadno uvěříme tvrzení, že jde o velmi invazivní dřevinu. Třeba v Pákistánu nebo v argentinských pampách svádějí s papírovníkem neustálé boje.

Papírovník čínský (ve starší literatuře narazíte možná i na název *broussonetie* papírodárná i banis papírodárný) je původem z Asie – roste v Číně, Japonsku, Koreji ale i v Indii a na Barmě. Zdomácněl dávno v Polynésii a jako introdukovaný druh je pěstován také v některých částech Evropy, v USA a v Africe. Do Evropy přivezl tuto dřevinu francouzský botanik a lékař Pierre Auguste Marie Broussonet z Montpellieru, původ vědeckého jména je tedy zřejmý. V Jihovýchodní Asii a v Číně roste v listnatých lesích, v údolích a roklích – všude tam, kde je úrodná půda a dostatek vláhy. Vyskytuje se jako opadavý keř nebo strom a dokonce liánu bychom našli. U nás je nejčastěji pěstován jako okrasná dřevina v botanických zahradách a parcích. Ale dočetla jsem se, že jeden nadšenec na Liberecku, se pustil do výroby ručního papíru „kozy“. V Podještědí na zahradě pěstuje „papírenskou moruš“ (jak udává), a protože jeden z dřívějších názvů byl také moruše papírodárná, myslím, že je to papírovník čínský.

Papírovníky jsou půvabné dřeviny a pokud rostou jako stromy, mají vzdušnou a rozkladitou korunu, výrazné střídavé listy s jednoduchou dlouhou čepelí – u mladých rostlin laločnatou. Listy při poranění roní mléčný latex. Květy jsou dvoudomé, samčí květenství tvoří jehnědu, samičí je kulatá hlávka. Květy jsou opylovány větrem a dozrálé plodenství je husté, kulovité a oranžové s výčnělými plody, které jsou červené. Pochutnávají si na nich ptáci, kteří se tak postarají o růst dalších generací. V jihovýchodní Asii je papírovník také zdrojem potravy pro housenky motýla bělopáska – *Neptis hylas*.

Pěstování papírovníku a výroba papíru má předlouhou historii. V Číně, za vlády dynastie Chan a císaře Che, působil u dvora vysoký úředník Cchaj Lun. Bylo to v době, kdy se podařilo vyrobit ten nejjemnější, průsvitný porcelán a Čína zažívala „zlatý věk“. Ctižádostivý Cchaj Lun, hlavní eunuch a ministr orby, se rozhodl, že nahradí psaní textů na hedvábnou tkaninu něčím daleko lepším. Zvolil macerování kůry stromů papírovníku, konopného odpadu, starého hedvábí a rybářských sítí. Výsledek byl nad očekávání dobrý a císař prý byl nadšen. To se událo v roce 105 n. l. Cchaj Lun získal šlechtický titul

a žil v odlesku slávy – ne však dlouho. V příběhu se vypráví, že ho zničily intriky v paláci a nakonec spáchal sebevraždu – vypil číši jedu. V Číně se těšili z nového objevu dlouho. V okolním světě mezitím sílila touha po vhodném materiálu na psaní. Z učebnic dějepisu víme, že se využívaly hliněné destičky, kámen, březová kůra i vydělaná dobytčí kůže – a kdoví co ještě. Teprve v roce 751 n. l., kdy v Tarazu u Taškentu došlo k bitvě mezi Turky a Araby, bylo tajemství papírovníku prozrazeno! Na straně Turků tehdy bojovali Číňané, kteří padli do arabského zajetí. Povídá se, že mezi nimi byli i papírníci – a ti byli v Samarkandu přinuceni vyzradit výrobní tajemství. A pak už to šlo dál a dál – kdy se hedvábná stezka stala také stezkou papírovou. U nás se udávají pro založení papíren různé letopočty – 1320, 1370 – ale historikové je zpochybňují. Nejstarší doložená papírna v Čechách je z roku 1505 v Trutnově, na Moravě v Olomouci ve stejném roce. Papír se v nich však vyráběl ze starých hadrů a dřevěných štěpků.

Papírovníci dokázali využít ojedinělým způsobem také obyvatelé Tichomoří. Z jeho kůry, kterou namáčeli a posléze vytloukali, vytvořili jemnou a velmi pružnou látku zvanou „tapa“. Bělili ji a zdobili – malovali na ni, vytvářeli otisky listů, pošivali peřím, perletí, lepili semínka. Peřím bylo, bohužel, v takové

oblíbenosti, že pestrobarevné ptáci byli za čas na pokraji vyhynutí. V jednom příběhu z ostrova Mangaia se vypráví, že žena Kui měla překrásnou dceru Inu. Sám měsíc se do ní zamiloval – a taky se s ní oženil. Ina ho stále miluje a šije mu oblečení z tapy. Jestli je oblečení mokré, jsou na obloze mraky a Ina je musí vysoušet. Aby tapa neuletěla, zatíží ji kameny – a pak z toho bývá i hromobití. A tak doporučuji sledovat oblohu – možná zahlédneme i krásnou Inu!

• Ing. Jaroslava Ondrášiková

Oprava: Šotek nám v minulém čísle asi zařadil a přehodil popisky u hortensie drsné a hortensie kosmaté (omlouváme se ☹).

Prosba o pomoc při pátrání po historii obce**PRATLSBRUN**

Pan Pavel Mašek z Karlových Varů prosí o pomoc při pátrání po historii obce Březí z 1. poloviny 20. století (Prátlsbrun/Pratelsbrun/Bratelsbrunn).

Jedná se o doplnění webové domény www.pratlsbrun.cz, kterou následně

chce pán přesunout do správy obce Březí. Prosí všechny pamětníky, kteří by měli jakýkoliv „střípek informace“, který by popisoval tehdejší dobu, aby ho kontaktovali na telefonním čísle +420 731 100 711

Reklama

DŘEVOPRODEJ VALENTA

PŘEKLIŽKY, sololit
PALUBKY, podlahy
OSB, terasy
HRANOLY na pergoly
HOBL. hranolky, plotovky
INTERIÉROVÉ DVEŘE

NAŠE SLUŽBY: formátování
hoblování, doprava

602 551 499
PRUŠÁNKY 188

Prodejní doba: Po - Čt 7.30 - 16.00, Pá 7.30 - 15.00